Spildevandsvarme som julegave

Prisloft er et ord med en positiv klang. Loftet skal beskytte forbrugerne, så de ikke kommer til at betale for meget. Bagsiden af medaljen er, et businesscasen kan forsvinde. Udnyttelse af overskudsvarme fra f.eks. industrivirksomheder og datacentre til fjernvarmeformål har nu fået et prisloft.

Prisloftet på overskudsvarme har givet anledning til mangen en fortvivlelse hos fjernvarmeværker, der enten har planlagt eller planlægger at udnytte den overskudsvarme, som industrielle processer ofte afstedkommer. Begejstringen har også været begrænset hos de virksomheder, der hellere ser overskudsvarme udnyttet i det lokale fjernvarmeværk end sendt ud til gråspurvene. Ja, faktisk har mange virksomheder været villige til at forære overskudsvarmen væk. Men selv med "gratis" overskudsvarme, vil der være omkostninger ved et opgradere overskudsvarmen til en temperatur, der kan udnyttes i fjernvarmesystemet og til at få varmen tilsluttet fjernvarmesystemet.

"Formålet med prisloftet på overskudsvarme er at fastlægge en maksimal pris på overskudsvarme, som en varmeforsyningsvirksomhed kan opkræve hos varmekunderne." I hvert fald ifølge tilsynsmyndigheden. Officielt er formålet forbrugerbeskyttelse, men hvorledes den grønne omstilling og fjernvarmesektorens differentiering af kilder mhp. robust forsyning indgår i den ligning er vist et ubesvaret spørgsmål og skal ikke her forfølges yderligere.

Det skal derimod én af mere besynderlige udløbere af prisloftet. Således har der været en diskussion af, om man kunne udnytte varmen i spildevand ved hjælp af en varmepumpe. Dette har den miljømæssige fordel, at man undgår at pumpe varmt vand fra spildevandsanlægget ud i det omgivne vandmiljø.

Tidligere har Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet (KEF) antaget, at spildevandsvarmeudnyttelse skulle falde ind under prisloftet. Den 1. december 2023 måtte KEF imidlertid bide i det sure (jule)æble og indrømme, at spildevandsrensningsanlæg ikke producerer varme, hvilket er en forudsætning for at falde ind under definitionen på overskudsvarme i varmeforsyningslovens § 1a, nr. 2. Indrømmelsen kom i en berigtigelse af svar på KEF-udvalgets spørgsmål 430 af 11. oktober 2023. Svaret i oktober havde ellers været rundet i Energistyrelsen, der så senere fandt ud af, at varme fra spildevand ikke i nævneværdigt omfang opstår i selve renseanlægget, men kommer til rensningsanlæggene med det tilledte spildevand. Mao. varmen er ikke et biprodukt af en industriel proces.

Angiveligt måtte fjernvarme- og vandsektoren selv forklare Energistyrelsen og ministeren, hvorfra varmen i spildevandssystemet stammer. Altså efter at ministeren, der ellers har en fortid i Dansk Energi, havde været ude at give KEF-udvalget et forkert svar. Denne episode kan i sig selv synes mindre betydningsfuld. Men den viser, at man som jurist nødvendigvis må sætte sig ind i det, der reguleres. I dette tilfælde byggede man blot på en antagelse om, hvorfra varmen kom. Sådanne antagelser kan vise sig at være fejlagtige. Det er stadig god latin for ansatte i den offentlige sektor at oplyse en sag ordentligt.

Moralen for jurister (og ministre) må være, at det er godt at vide noget om de sektorer og processer, som lovgivningen omfatter, før man farer i blækhuset. Og tænk, der findes faktisk fagfolk, som vi jurister kan spørge.

Af professor Bent Ole Gram Mortensen